

V Bruseli 3. novembra 2023
(OR. en)

14988/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0392(NLE)**

**AELE 40
EEE 37
N 93
ISL 52
FL 31
MI 935
CLIMA 530
ENV 1232
ENER 594
TRANS 471**

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	3. novembra 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 696 final
Predmet:	Návrh - ROZHODNUTIE RADY, o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v Spoločnom výbore EHP k zmene prílohy XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP (ETS – námorná doprava a stacionárne zariadenia)

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 696 final.

Príloha: COM(2023) 696 final

V Bruseli 3. 11. 2023
COM(2023) 696 final

2023/0392 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY,

o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v Spoločnom výbore EHP k zmene prílohy XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP

(ETS – námorná doprava a stacionárne zariadenia)

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia, ktorým sa stanovuje pozícia, ktorá sa má prijať v mene Únie v Spoločnom výbore EHP v súvislosti s plánovaným prijatím rozhodnutia spoločného výboru o zmene prílohy XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Dohoda o EHP

Dohoda o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „*Dohoda o EHP*“) zaručuje občanom a hospodárskym subjektom v EHP rovnaké práva a povinnosti v rámci vnútorného trhu. Stanovuje sa v nej začlenenie právnych predpisov EÚ týkajúcich sa štyroch slobôd v 30 štátoch EHP, ktoré pozostávajú z členských štátov EÚ, Nórska, Islandu a Lichtenštajnska. Dohoda o EHP sa okrem toho vzťahuje na spoluprácu v ďalších dôležitých oblastiach, ako sú výskum a vývoj, vzdelávanie, sociálna politika, životné prostredie, ochrana spotrebiteľa, cestovný ruch a kultúra, známe pod spoločným názvom „*sprievodné a horizontálne*“ politiky. Dohoda o EHP nadobudla platnosť 1. januára 1994. Únia je spolu so svojimi členskými štátmi zmluvnou stranou Dohody o EHP.

2.2. Spoločný výbor EHP

Za spravovanie Dohody o EHP je zodpovedný Spoločný výbor EHP. Predstavuje fórum na výmenu názorov v súvislosti s fungovaním Dohody o EHP. Jeho rozhodnutia sa prijímajú na základe konsenzu a sú pre zmluvné strany záväzné. Za koordináciu záležitostí EHP na strane EÚ zodpovedá Generálny sekretariát Európskej komisie.

2.3. Pripravovaný akt Spoločného výboru EHP

Očakáva sa, že Spoločný výbor EHP prijme rozhodnutie Spoločného výboru EHP týkajúce sa zmeny prílohy XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP (ďalej len „*pripravovaný akt*“).

Účelom pripravovaného aktu je začleniť do Dohody o EHP nariadenie (EÚ) 2023/957, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/757 s cieľom začleniť činnosti námornej dopravy do systému EÚ na obchodovanie s emisiami a zabezpečiť monitorovanie, nahlasovanie a overovanie emisií ďalších skleníkových plynov a emisií z ďalších typov lodí¹, smernicu (EÚ) 2023/959, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii a rozhodnutie (EÚ) 2015/1814 o zriadení a prevádzke trhovej stabilizačnej rezervy systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii², rozhodnutie (EÚ) 2023/852, ktorým sa mení rozhodnutie

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/957 z 10. mája 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/757 s cieľom začleniť činnosti námornej dopravy do systému EÚ na obchodovanie s emisiami a zabezpečiť monitorovanie, nahlasovanie a overovanie emisií ďalších skleníkových plynov a emisií z ďalších typov lodí (Ú. v. EÚ L 130, 16.5.2023, s. 105).

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/959 z 10. mája 2023, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii a rozhodnutie (EÚ) 2015/1814 o zriadení a prevádzke trhovej stabilizačnej rezervy systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii (Ú. v. EÚ L 130, 16.5.2023, s. 134).

(EÚ) 2015/1814, pokiaľ ide o množstvo kvót, ktoré sa má umiestniť do trhovej stabilizačnej rezervy pre systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii do roku 2030³, a rozhodnutie Komisie (EÚ) 2023/1575 o množstve kvót pre celú Úniu, ktoré sa majú vydať v rámci systému EÚ na obchodovanie s emisiami na rok 2024⁴.

Pripravovaný akt sa pre strany stane záväzným v súlade s článkami 103 a 104 Dohody o EHP.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Komisia predkladá Rade pripojený návrh rozhodnutia Spoločného výboru EHP, aby ho Rada prijala ako pozíciu Únie. Táto pozícia by sa mala po prijatí pri najbližšej možnej príležitosti predložiť Spoločnému výboru EHP.

V pripojenom návrhu rozhodnutia Spoločného výboru EHP sa stanovuje osobitná doložka o preskúmaní týkajúca sa uplatňovania kapitoly IVa smernice 2003/87/ES a až do výsledku tohto preskúmania sa pravidlá vydávania povolení a monitorovania v kapitole IVa nebudú vzťahovať na Lichtenštajnsko. To presahuje rámec toho, čo možno považovať za čisto technické úpravy v zmysle nariadenia Rady č. 2894/94⁵. Pozíciu Únie preto stanoví Rada.

Osobitné okolnosti v Lichtenštajnsku odôvodňujú túto úpravu, keďže krajina má bilaterálnu zmluvu so Švajčiarskom, podľa ktorej stanoví rovnakú úroveň dane z CO₂ ako je daň z CO₂ vo Švajčiarsku (v súčasnosti 120 EUR za tonu CO₂) a podľa tejto zmluvy sa stanovuje, že správa dane z CO₂ je plne v právomoci švajčiarskych orgánov, vrátane výberu dane na hranici medzi Lichtenštajnskom a Rakúskom, a platia ju švajčiarske subjekty. Dôvodom je, že všetky dodávky paliva pochádzajú zo Švajčiarska a skladovanie paliva vykonávajú švajčiarske subjekty. V prípade, že vnútroštátne uhlíkové dane sú v skutočnosti vyššie ako cena ETS2 v čase budúceho rozhodnutia spoločného výboru o začlenení zmien smernice 2003/87/ES, sa preto vykonáva osobitné preskúmanie týkajúce sa Lichtenštajnska, pokiaľ ide o trvanie výnimky týkajúcej sa odovzdávania ETS2. Očakáva sa to v nadväznosti na orientačné preskúmanie smernice 2003/87/ES v júli 2026 uvedené v článku 30. Pred nadobudnutím účinnosti uvedeného rozhodnutia spoločného výboru by sa ustanovenia o povoľovaní, monitorovaní a podávaní správ pre regulované subjekty neuplatňovali na Lichtenštajnsko.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „*pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného*

³ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/852 z 19. apríla 2023, ktorým sa mení rozhodnutie (EÚ) 2015/1814, pokiaľ ide o množstvo kvót, ktoré sa má umiestniť do trhovej stabilizačnej rezervy pre systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii do roku 2030 (Ú. v. EÚ L 110, 25.4.2023, s. 21).

⁴ Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2023/1575 z 27. júla 2023 o množstve kvót pre celú Úniu, ktoré sa majú vydať v rámci systému EÚ na obchodovanie s emisiami na rok 2024 (Ú. v. EÚ L 192, 31.7.2023, s. 30).

⁵ Nariadenie Rady (ES) č. 2894/94 z 28. novembra 1994 o opatreniach na vykonávanie Dohody o Európskom hospodárskom priestore (Ú. v. ES L 305, 30.11.1994, s. 6).

dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody.“

Pojem „akty s právnymi účinkami“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „*môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom Únie*“⁶.

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Spoločný výbor EHP je orgán zriadený dohodou, konkrétne Dohodou o EHP. Akt, ktorý má Spoločný výbor EHP prijať, predstavuje akt s právnymi účinkami. Pripravovaný akt bude podľa medzinárodného práva záväzný v súlade s článkami 103 a 104 Dohody o EHP.

Pripravovaný akt nedopĺňa ani nemení inštitucionálny rámec dohody. Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ v spojení s článkom 1 ods. 3 nariadenia Rady č. 2894/94.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ v spojení s článkom 1 ods. 3 nariadenia Rady č. 2894/94 závisí predovšetkým od hmotnoprávneho základu právneho aktu EÚ, ktorý sa má začleniť do Dohody o EHP.

Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Keďže rozhodnutím Spoločného výboru sa do Dohody o EHP začleňuje nariadenie (EÚ) 2023/957, smernica (EÚ) 2023/959, rozhodnutie (EÚ) 2023/852 a rozhodnutie Komisie (EÚ) 2023/1575, je vhodné založiť toto rozhodnutie Rady na rovnakom hmotnoprávnom základe ako akty, ktoré sú začlenené. Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 192 ods. 1 ZFEÚ.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 192 ods. 1 ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ a článkom 1 ods. 3 nariadenia Rady č. 2894/94.

5. UVEREJNENIE PRIPRAVOVANÉHO AKTU

Keďže aktom Spoločného výboru EHP sa zmení príloha XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP, je vhodné, aby sa po prijatí uverejnil v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

⁶ Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY,

o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v Spoločnom výbore EHP k zmene prílohy XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP

(ETS – námorná doprava a stacionárne zariadenia)

(Text s významom pre EHP)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1 v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 2894/94 z 28. novembra 1994 o opatreniach na vykonávanie Dohody o Európskom hospodárskom priestore⁷, a najmä na jeho článok 1 ods. 3,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Dohoda o Európskom hospodárskom priestore⁸ (ďalej len „Dohoda o EHP“) nadobudla platnosť 1. januára 1994.
- (2) Podľa článku 98 Dohody o EHP sa na základe rozhodnutia Spoločného výboru EHP môže meniť, okrem iného, príloha XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP.
- (3) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/957⁹, smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/959¹⁰, rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady

⁷ Ú. v. ES L 305, 30.11.1994, s. 6.

⁸ Ú. v. ES L 1, 3.1.1994, s. 3.

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/957 z 10. mája 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2015/757 s cieľom začleniť činnosti námornej dopravy do systému EÚ na obchodovanie s emisiami a zabezpečiť monitorovanie, nahlasovanie a overovanie emisií ďalších skleníkových plynov a emisií z ďalších typov lodí (Ú. v. EÚ L 130, 16.5.2023, s. 105).

¹⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/959 z 10. mája 2023, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii a rozhodnutie (EÚ) 2015/1814 o zriadení a prevádzke trhovej stabilizačnej rezervy systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii (Ú. v. EÚ L 130, 16.5.2023, s. 134).

(EÚ) 2023/852¹¹ a rozhodnutie Komisie (EÚ) 2023/1575¹² by sa mali začleniť do Dohody o EHP.

- (4) Príloha XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (5) Pozícia Únie v Spoločnom výbore EHP by preto mala vychádzať z pripojeného návrhu rozhodnutia,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má v mene Únie prijať v Spoločnom výbore EHP k navrhovanej zmene prílohy XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP, je založená na návrhu rozhodnutia Spoločného výboru EHP pripojenom k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda platnosť v deň jeho prijatia.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*

¹¹ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/852 z 19. apríla 2023, ktorým sa mení rozhodnutie (EÚ) 2015/1814, pokiaľ ide o množstvo kvót, ktoré sa má umiestniť do trhovej stabilizačnej rezervy pre systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii do roku 2030 (Ú. v. EÚ L 110, 25.4.2023, s. 21).

¹² Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2023/1575 z 27. júla 2023 o množstve kvót pre celú Úniu, ktoré sa majú vydať v rámci systému EÚ na obchodovanie s emisiami na rok 2024 (Ú. v. EÚ L 192, 31.7.2023, s. 30).